

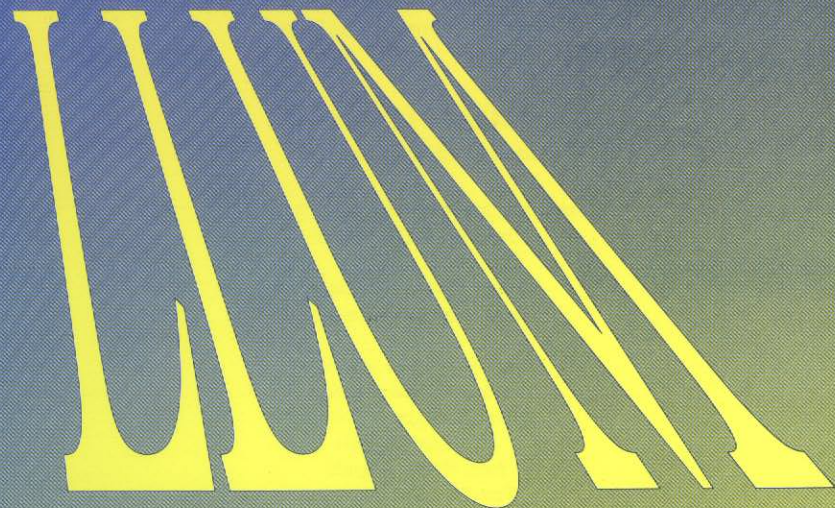
**CAIXA
DE MAI
NRESA**

CAIXA DE MANRESA

**FESTES
DE LA**

650è aniversari.

1995
MANRESA

disseny anna marfí

P R E G Ó

**REIAL CONFRARIA
DE LA SANTÍSSIMA TRINITAT**

Superior nat

Rev. Jaume Brià i Rodellas
Regent de la Parròquia de la Mare de Déu del Carme

Junta Permanent:

Director: Rev. Josep Leyes i Noguera
Secretària: M. Antònia Besora Vda de Balaguer
Comptador: Ferran Ferrer i Roca

ADMINISTRADORS

Jove Cambra de Manresa

President de Jove Cambra de Manresa 1995

Juan Carles Díaz Meco

Director Festes de la Llum 95

David Armengol i Massanés

Lluís Armengol i Massanés

Llorenç Chavarría i Diez

Ester Domínguez i Tomasa

Joan Espelt i Viñas

Jordi Flotats i Agulló

Pere Fontanals i Bosch

Josep Guardiola i Tobella

Anna Martí i Escalé

Esther Miret i Grifell

Antoni Prat i Camps

Josep Antoni Prat i Scaletti

Santiago Rufas i Gregori

Jesús Sagués i Llombart

Rosa Salido i Torra

Montserrat Sucarrats i Garriga

Jordi Ticó i Buxadós

PATROCINA

Ajuntament de Manresa

**Pregó de les
Festes de la Misteriosa Llum 1995,**

a càrrec del Sr Pere Miró i Sellarès

*director adjunt d'esports del
Comitè Olímpic Internacional, COI*

*Dissabte 18 de febrer,
a les 12,30 del migdia.*

Saló de Sessions de l'Ajuntament de Manresa

*Al final del pregó,
la Capella de Música de la Seu
interpretarà els "Goigs de la Llum"
acompanyats de tots els assistents en les tornades.*

Il·lustríssim senyor Alcalde, Excel·lentíssima Corporació Municipal, autoritats, membres de la Jove Cambra, senyores i senyors, amics tots:

Quan els representants de la Jove Cambra em van oferir pronunciar aquest pregó ara fa uns tres mesos, no vaig tenir cap dubte a l'hora d'acceptar-ho, doncs entenc que és un dels més alts honors amb el què un manresà pot ésser distingit a casa seva. Però a l'alegria i orgull inicial van seguir de forma immediata una sèrie de dubtes i temors derivats de vàries causes: el desconeixement de les exigències de la tasca, la possibilitat material de fer-ho ... i, especialment, la incertesa de la llunyania.

Em considero manresà de soca-rel i fins al moll de l'os. La família del meu pare és aquí des de fa moltes generacions, la meua mare ve de Sant Salvador de Guardiola, que és com dir de casa. Sóc nascut a Manresa, m'he criat al carrer Guimerà, he estudiat als "Hermanos", he fet la primera comunió a Crist Rei, he nedat hores i hores a la Piscina Municipal, als capvespres he fet quilòmetres al Passeig, he suat de veritat amb la nostra humida calor d'estiu, i la boira m'ha quasi impedit trobar l'autobús de l'escola en algun fred matí d'hivern. Però d'això ja en fa molts anys.

Certament, la meua família continua aquí, i els records perduren en la meua ment i en el meu cor, però la vida m'ha portat a altres indrets, ja quasi fa vint anys. La llunyania alimenta la imaginació, deforma realitats i sens dubte fa perdre perspectiva. Jo bé intento seguir el pols de la vida manresana, i els meus bons amics de Regió7 prou que hi ajuden, però és molt difícil. Aquesta és la por a la qual em referia al principi, i que els responsables de la Jove Cambra es van encarregar d'esvair argumentant que, tal vegada, un manresà que porta tants anys fora de casa, però que no està desvinculat de Manresa, podia aportar un punt de vista diferent.

Al final, tres factors m'han ajudat a assumir l'encàrrec i a responsabilitzar-me com mai:

El primer és per tradició familiar, doncs ja el meu cosí, Pere Miró i Plans, va efectuar el Pregó de l'any 1975, ara fa vint anys.

El segon és el deute permanent que tinc vers la Jove Cambra, entitat tan important per a la nostra ciutat, que ja va tenir a bé distingir-me com a jove bagenc l'any 1988.

El tercer és que, malgrat la tradició marcadament secular de les Festes de la Llum, he tingut l'oportunitat de comprovar en els programes dels darrers anys, l'aparició d'activitats relacionades amb el món de l'esport, el què m'ajuda a justificar la meua presència. L'èxit de la Transèquia, travessa barreja d'història, simbolisme i exercici físic, que es desenvolupa des de 1985, n'és una bona mostra.

Desitjo que tots vostès, i en especial els membres de la Jove Cambra que m'ho van proposar, no s'estiguin ja penedint que l'hagi acceptat, després d'aquesta llarga, però considero que obligada introducció, en raó de les meves especials circumstàncies.

Enguany anem a celebrar els sis-cents cinquanta anys de l'arribada de la Misteriosa Llum. Manresa, que vivia un important desenvolupament al segle XIV, patia al

mateix temps d'una llarga sequera agreujada especialment a partir de l'any 1336. El nostre gran historiador Joaquim Sarret i Arbós ho descriu perfectament: "L'esterilitat i misèria de les terres del terme i comarca de Manresa, per la manca de pluges de l'any 1336, es feu sentir amb més força el següent, empitjorant la situació d'aquells benemèrits ciutadans i comarcans. Les terres continuaven eixutes i les plantes no donaven fruits; la misèria era manifesta i molts dels ciutadans hagueren d'emigrar buscant refugi en altres parts". Però no. Aquesta solució tan utilitzada al llarg de la història, fugir, canviar d'indret, no estava en el pensament dels manresans. Els fets són clars, la majoria va decidir lluitar contra l'adversitat i buscar solucions. Quedar-se. L'any 1339, havent estat elegits Consellers per a regir i governar els cabals de la ciutat els honorables ciutadans Jaume d'Arters, Bertran de Castellbell, Bernat de Sallent, Pere Vilella, Jaume Amergós i Berenguer Canet, i essent el batlle Galceran Andreu, es decidí el projecte de conduir i desviar les aigües del Llobregat des de Balsareny i cap a Manresa mitjançant un canal o sèquia. El rei Pere III de Catalunya va aprovar el projecte el 23 d'agost de 1339 i les obres s'empregueren de forma immediata. En Galceran Sacosta, bisbe de Vic, va aturar-les a l'arribar al terme municipal de Sallent, que era propietat d'aquest bisbat. Els manresans no es conformaren davant del que entenien com a injustícia i arbitrarietat, i van recórrer a tots els nivells i instàncies possibles. Enfront la magnitud del conflicte, el bisbe Sacosta "va fer declarar als consellers, jurats i altres excomunicats i en lloc on es trobessin, cessació a divinis; posteriorment el 1341 va declarar en entredit la ciutat".

El que ve després és sabut. 21 de febrer de 1345, o si es prefereix, "als nou dies de les calendes de març de 1345, dos dies abans de la Càtedra de sant Pere d'Antioquia i hora de teria" (a les nou del matí), la Llum Misteriosa que apareix, venint de Montserrat, entra per l'església del Carme i provoca que coneguts els fets, el Bisbe Sacosta decideixi aixecar tots els càstigs a la ciutat: "ja que l'Altíssim tant singular misteri ha obrat en ella vull absòlderla, com ho faix desde are tornantla a la meua gracia" (segons relació del segle XVII dels Pares Carmelites".

Els treballs de la Sèquia van continuar, sortosament per als manresans, culminant-se el 1383. Aquesta és una història de lluita, de voluntat, de solidaritat, que va fer claudicar un bisbe, que va resistir la pesta bubònica, o "pesta negra", que cap a l'any 1348 va despoblar Europa i va delmar Manresa fins la meitat de la seva població. Entre 1339 i 1383 (44 anys) es van construir vint-i-sis quilòmetres de sèquia i l'aigua, la desitjada aigua, va arribar a Manresa. Els fruits, han perdurat per segles.

Aquesta és la història que mostra el caràcter dels manresans, el nostre caràcter. Però encara mostra dues coses més:

La primera, i d'acord amb el pragmatisme de tot bon català, que hi havia quelcom més que un ideal pel què lluitar, pel què quedar-se. És que valia la pena. I era cert llavors i ara. Manresa té un conjunt de qualitats i en especial la seva situació que la feien i la fan del tot privilegiada. Aleshores, zona de contacte entre muntanya i

plana, a l'actualitat centre i cor de Catalunya i d'una sèrie d'eixos de comunicació entre regions altament valorades i amb gran projecció de futur.

La segona, és l'habilitat dels responsables manresans per aliar-se amb els agents més poderosos. Quan va fer falta un bon cop de mà, des de les més altes instàncies se'ns mostrà la llum i s'acabà el problema.

Lluita, voluntat, esperit de millora, característiques mostrades al llarg de la història: la crema del paper napoleònic al 1808, la celebració a Manresa de la Primera Assemblea de la Unió Catalanista on s'aprovaren les Bases per a la Constitució Regional Catalana, més conegudes per les Bases de Manresa, al 1892 són bones mostres d'això.

Lluita, voluntat, esperit de millora, sacrifici, treball en equip, són també els valors que s'atribueixen a l'esport, i eminents filòsofs i professors esportius com Cagigal, Diem o Arnold, no han dubtat mai a col·locar-los com els millors exponents dels beneficis de la pràctica esportiva. Tal vegada per a aquesta associació amb el nostre caràcter, els manresans hem estat sempre tan interessats per l'esport i hem sigut en molts casos pioners.

L'esport, avui ho reconeix tothom, és un dels fenòmens socials més importants del segle XX i en especial en el seu darrer terç. La incidència i integració en la nostra societat és total. L'esport és considerat com a element important en tot procés educatiu, com a font de benestar i salut, com a atractiu creixent en el temps del lleure, com a manteniment de la forma física, com a medi excel·lent de relació social, com a espectacle, com a passió, com a gran fenomen de masses i comunicació. L'esport ha desenvolupat una gran indústria específica i pot ésser un factor de desenvolupament econòmic de primer ordre. Els Jocs Olímpics transformen ciutats i països i l'ONU proclamà 1994 com "l'Any Internacional de l'ideal olímpic i l'esport" i l'intentà utilitzar com a medi de pau proclamant oficialment i arreu del món la "Treva Olímpica", que havia d'aturar tots els conflictes bèl·lics del planeta des de 7 dies abans de l'inici dels Jocs Olímpics fins a 7 dies després d'acabar-se.

Manresa no ha quedat mai al marge d'aquest fenomen. Tot el contrari, i tal vegada per afinitat de caràcters, Manresa ha estat impuls i motor de l'avenç de l'esport a Catalunya i un dels seus més importants exponents. Les arrels ens vénen de molt lluny. Tots recordarem el carrer que s'anomena del "Joc de la Pilota"; a mitjans del segle XVII els administradors de l'hospital de Sant Andreu obtingueren permís del corregidor per instal·lar el joc de la pilota en aquell terreny veí de la muralla de la ciutat entre els portals de Sobrerroca i del Carme. El benefici econòmic que l'explotació del nou trinquet havia de reportar, seria en benefici de l'hospital. De totes maneres, els creadors d'aquella instal·lació esportiva (la primera que hom coneix a Manresa) no foren pas els inventors o introductors del Joc. Un document de l'any 1593 fa esment d'un avalot que succeí al carrer del Born "al temps que lo

senyor Veguer i altres staven jugant a pilota de vent davant la casa d'en Carrera".

Malgrat aquesta referència, no és fins el segle XX quan neixen per impuls d'altres corrents europeus les primeres entitats esportives manresanes i es construeixen les primeres instal·lacions per a la pràctica de l'esport. El Centre Excursionista de la Comarca del Bages fou el pioner a l'any 1905. L'any següent, els aficionats al futbol fundaven el Centre d'Esports Manresa. A l'any 1922 es començà a practicar l'atletisme i al 1929 el bàsquet, esport que tan representatiu s'ha fet de la ciutat en el decurs dels anys. Va ser en aquell any, en el camp de futbol del Pujolet, que es celebrà el primer partit d'exhibició entre dues seleccions locals. L'equip vermell, format per Montoliu, Jorba, Monegal, Pascual i Soler II, va guanyar per 20-8. Es creà el B.C. Manresa. A la temporada següent, 1932-33, i per desavinences entre els jugadors, es formà un altre equip, el BC Bages. A l'any 1934 es tornarien a fusionar sota el nom de Unió Esportiva Manresana. Aquesta circumstància es repetirà reiteradament al llarg de la història dels nostres clubs, sense diferència entre esports ni modalitats.

El 27 d'agost de 1932, i dins dels actes de la Festa Major, es va inaugurar la Piscina Municipal en els terrenys del Parc de Sant Ignasi. És obligar citar un text d'en Josep M. Gasol per copsar l'impacte que aquell fet produí a la ciutat: "Uns companys més iniciats en notícies de la vida ciutadana ens explicaven que, a l'hort de Sant Ignasi, s'hi tiraven barrinades. Per què? S'hi estava fent una piscina. Devia ésser la primera vegada que un hom sentia aquest mot. A nosaltres, infants, no ens va costar tant d'aprendre-ho com a algunes persones grans que de la nostra instal·lació va dir-ne durant molt temps "la petxina". (No es pot negar que aquest mot i el mol.lusc que significa, tenen una evident connotació aquàtica). I ens imaginàvem una multitud de banyistes nedant en l'interior d'una immensa petxina".

Arran d'aquell fet es fundà el CN Manresa a l'any 1933. El meu pare va formar part dels socis fundadors. Club i piscina han significat un binomi inseparable en la història de Manresa. Quants milers i milers de manresans han disfrutat d'aquell recinte. Quants han pogut estar orgullosos dels èxits del Club. Quants hem tingut el privilegi de defensar els seus colors. Quants hem pogut formar-nos en els seu si, molt més que esportivament. Personalment m'agradaria repetir una vegada més al CN Manresa el meu agraïment per tot el que directament o indirectament em va donar.

Molts altres clubs ajuden a configurar l'origen esportiu manresà i no voldria deixar de citar la Peña Ciclista Bonavista, fundada el 1926, el Club Atlètic Manresà, al 1955, i en l'apartat de motor el Moto Club Manresa i el Biela Club Manresa. Serveixen aquests noms com a representació de tants i tants altres que no puc arribar a esmentar, ja que entre tots han format la base d'aquesta gran realitat esportiva que és avui Manresa.

Abans deiem que l'esport és medi importantíssim d'educació i formació per als

joves. Molts de nosaltres vam rebre els seus efectes beneficiosos. El Club com a forma d'organització més típica de l'esport a Catalunya ha tingut i encara té un paper clau en aquesta formació. A més, els nostres Clubs han estat part bàsica del teixit associatiu de la ciutat, mostra de vitalitat, ambaixadors arreu del món ... Tot ells són part molt important de la història de Manresa.

Grans esportistes i grans gestes ha sortit de casa nostra. Olímpics, campions del món, d'Espanya, de Catalunya, de totes categories i nivells ... Començant pel nostre primer olímpic, el marxador Enric Villaplana, que va participar en els JJ.OO. de Londres de 1948, on va obtenir el novè lloc en la prova dels 50 quilòmetres. El segon va ésser el boxejador Alfons Carbajo, treballador de la Pirelli, que va participar als Jocs de Roma de 1960. A continuació trobem la "collita de la Piscina", el què ha permès a Manresa tenir representació olímpica sense interrupció entre 1972 i 1992.

1972 - Munich: Neus Pandell. 1977 - Montreal: Montserrat Majó i Rosa Estiarte. Moscou 1980, va significar el debut del més olímpic dels manresans, Manel Estiarte, que posteriorment ha participat també en els Jocs de Los Angeles, Seül i Barcelona ... i esperem que també estigui a Atlanta, on es pot convertir en el català i espanyol amb més participacions olímpiques.

1984 - Los Angeles, va veure la participació del waterpolista Albert Canal, i 1988 - Seül, la d'en Jordi Payà.

No voldria oblidar la participació olímpica dels afillats manresans Gaspar Ventura (1972 i 1980) i Pere Balcells (1976).

També podríem parlar d'en Pep Guardiola (futbol, olímpic-92), sortit de les files del Gimnàstic de Manresa d'on va passar al Barça ... però tal vegada els de Santpedor no hi estarien molt d'acord.

Però a més d'olímpics hem tingut molts altres grans esportistes que també han passejat el nom de Manresa arreu del món i en els més alts nivells:

- Estanislau Basora, jugador d'aquell famós i enyorat Barça de les Cinc Copes, i integrant de la famosa davantera que ha cantat Joan Manuel Serrat: Basora, César, Kubala, Moreno y Manchón. Basora també va participar amb la Selecció Espanyola als Campionats del Món de futbol de l'any 1950 al Brasil, on obtingué el quart lloc, el millor en tota la seva història.

- Un altre manresà, futbolista il·lustre, Flotats, també va jugar amb el Barça en els anys 50.

- En el món del ciclisme hem de destacar Josep Pesarrodonà, guanyador de la Vuelta del 76 i gran figura mundial en la dècada dels 70; i Francesc Sala, diverses vegades campió d'Espanya de ciclo-cross.

- En atletisme, la velocista Loles Vives i el llençador (abans nedador i waterpolista) Miquel Cánovas, ambdós campions d'Espanya.

- El món de les motos i els germans Elies ocuparan lloc destacat en la història esportiva manresana, així com el món de la muntanya on altres manresans han protagonitzat vàies expedicions a cims superiors als 8.000 metres, essent tal vegada la més coneguda la coronació del Makalú. Els noms de Josep M. Monfort, mort desgraciadament al Cadí l'any 1979, gran impulsor de la majoria de les ressenyades expedicions, de Montserrat Jou, de Jordi Camprubí, d'Antoni Llasera, i molts altres estan íntimament associats amb aquestes gestes.

- I tornem als nedadors, perquè els olímpics esmentats van tenir precursors, moltes vegades campions d'Espanya però en una època on malauradament no hi havia prou amb aquest segell per arribar a les olimpíades. Voldria dedicar un record a aquells grans campions que després van ésser mestres i exemple per a mi i molts altres: Paquito Martínez, Rufina Servalls i especialment Josep Claret, qui tant em va ensenyar, i que com a entrenador va portar el CN Manresa a les cotes més altes en natació.

Hem parlat de la base que ens ha donat els Clubs, dels esportistes sortits d'ells, mirall i exemple de diverses generacions, però a més voldria destacar fets; fets que són reflex de capacitat d'organització, de treball en equip i pels que Manresa és també coneguda: la infinitat de finals d'etapa que hem acollit de la Volta Ciclista a Catalunya, el que ha fet que es denominés a Manresa ciutat pubilla de la Volta, els Cross Internacionals dels anys 70, el Rally dels 2000 Viratges, el bàsquet, que va ajuntar dos equips a primera divisió (Manresa La Casera i CB Manresa) i un a segona (La Salle), en una mateixa temporada, la del 72-73, el Memorial Pujolràs que aplega cada any a més de 1.000 participants,... i a més, la gran rebuda que es va fer a la Torxa olímpica el 18 de juny de 1992, tal vegada el fet més multitudinari que ha viscut mai la ciutat que va voler demostrar el seu esperit esportiu i olímpic una vegada més. Els Jocs s'havien escapat de Manresa; injustament? immerescudament? Si repassem aquesta història així ho sembla, però en l'organització d'uns Jocs compten molts altres factors que no es van aliar precisament amb Manresa malgrat els esforços que es van fer. No obstant, la ciutat va respondre com sempre i es va llençar al carrer per impregnar-se fins el més profund d'aquell màgic moment, que estic segur que tots els que vam tenir la sort de viure'l no oblidarem mai. Manresa va ser més olímpica que mai i que molts, i va demostrar la seva profunda vocació, arrels i convenciment.

Vocació i arrels que ens garanteixen el futur, doncs els hàbits i realitats esportives estan en constant evolució, i Manresa ha demostrat que sap adaptar-se a aquests canvis. L'esport és cada vegada més instrument de consum popular que necessita una gran diversitat d'oferta per apropar-se a tothom. La demanda del públic requereix d'uns serveis amb unes despeses i exigències que només es poden assolir tendint a l'autofinançament en la majoria dels casos. Res té a veure aquesta realitat amb la d'inicis de segle que repassàvem. Manresa s'ha adaptat als temps i està preparada per donar als seus ciutadans uns bons serveis si ho analitzem comparativament amb altres ciutats similars.

De 28 esports que en aquest moment figuren al programa olímpic per a Sidney 2000, a Manresa pots practicar-ne 22, o com a mínim afiliar-te a un Club que ho faciliti. Tan sols ens manquen el rem, la boxa, l'hoquei gespa, la lluita, el tennis de taula i el pentatló modern.

Tenim 73 entitats esportives sense ànim de lucre i 23 centres privats dedicats a l'esport, la salut i/o la dansa.

23 escoles realitzen activitats esportives extraescolars i participen als Jocs Esportius Escolars del Bages.

Es promouen campanyes d'esport recreatiu de caràcter anual (colònies, tallers d'esports d'aventura, cursets d'esquí, ...) i 10 manifestacions esportives de caràcter popular (curses, maratons d'aeròbic, caminades, ...).

Es compta amb un centre municipal de Medicina de l'Esport i s'organitzen les jornades de Medicina esportiva més antigues de Catalunya i que enguany celebraran la seva vuitena edició.

A nivell d'instal·lacions, es disposa d'una molt bona oferta en el camp privat amb varis centres polivalents, de gran capacitat i adaptats a les exigències del mercat modern. A nivell públic, s'ha fet un gran esforç en els darrers anys, mostra del qual és especialment la Zona del Congost, encara amb moltes possibilitats per explotar.

A nivell de l'esport d'alta competició tenim unes perspectives notables, amb un bàsquet brillant, que compta amb un TDK Manresa, molt consolidat a la Lliga ACB, i que és actualment el nostre màxim exponent a nivell nacional i internacional. A títol individual destacar els germans Torres en kàrate, el nedador Sertgi García, el jove Meste Internacional d'escacs Jordi Magem, el motociclista Carles Checa (que s'ha dit que és nascut a Sant Fruitós), i també els campions d'Europa i sub-campions del Món d'aeròbic del Gimbe.

Heus aquí una excel·lent realitat, fruit d'un ric passat, d'un caràcter, d'una voluntat que s'ha relectit en l'esport com en totes les altres facetes de la nostra vida ciutadana. Manresa ha de mirar el seu futur amb optimisme, té les bases, el potencial i el caràcter per aconseguir allò que es proposi ... I a més espero que, en cas de necessitat, continuem comptant amb aquella especial ajuda que la història ens provej ja fa 650 anys. que la llum ens continuï il·luminant.

Us desitjo unes felices i esportives Festes de la Llum de 1995!